

Ἐν μέσῳ δὲ πάντων τούτων ἐκρήγνυται ὁ πελοποννησιακὸς πόλεμος ἀναμέσῳ Σπάρτης καὶ Ἀθηνῶν, διαρκέσας, νομίζω, ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ἔτη, καὶ οὗ τὴν ἱστορίαν κατέλιπεν ἡμῖν ὁ Θουκυδίδης· ἀλλ' ὡς λέγει ὁ Βίνκελμαν, οἱ μεταξὺ πόλεων τῆς αὐτῆς χώρας οὗτοι πόλεμοι, οἱ γινόμενοι μεταξὺ γειτόνων λαῶν, μεταξὺ ἀνθρώπων λαλούντων τὴν αὐτὴν γλῶσσαν καὶ λατρεύοντων τοὺς αὐτοὺς θεοὺς ὁμοιάζον μᾶλλον πρὸς ἐριδας ἐραστῶν, οἵτινες διανοίγουσι τὸ πνεῦμα καὶ ἐνδιαφέρουσι τὴν καρδίαν, ἢ πρὸς τοὺς μεγάλους ἐκείνους ἀγῶνας, ἀφ' ὧν ἡ Ἑλλὰς ἐξῆλθε νικητὴς μὲν ἀλλ' αἰμόφυρτος. Καὶ ἀληθῶς, αἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐμάχοντο οὐχὶ μόνον διὰ τῆς σπαθῆς, ἀλλὰ προσέτι διὰ τῆς σφύρας καὶ τῆς γραφίδος· ὡς ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις ὅτε αἱ δημοκρατίαι τῆς Ἰταλίας ἡμίλλωντο περὶ τὰ μεγάλα ἔργα καὶ μνημεῖα, οὕτω ἡ Σπάρτη καὶ αἱ Ἀθηναῖοι ἀνέπτυσσον ἅπαντα τὰ μέσσα ἃ κατεῖχον εἰς τὴν ἐξουσίαν των, ὅπως κλίνωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν πλάστιγγα, καὶ ἐνῶ αἱ Ἀθηναῖοι ἔκτιζον τὸν Παρθενῶνά των, τὸ Ὠδεῖον καὶ τὸν Κεραμεικὸν των, ἡ Σπάρτη ἔπεραίου, ἐκ τῶν λαφύρων τῆς Σχλαμίνος, τὴν Περσικὴν αὐτῆς στοᾶν, ὅπου, μετὰ τῶν ἀνδριάντων τῶν σωτήρων τῆς πατρίδος ἦσαν λελαξευμένα καὶ αἱ εἰκόνες τῶν ὑπ' αὐτῶν ἠττηθέντων βαρβάρων στρατηγῶν.

Μετὰ ταῦτα, ἐνὸς διήρκεσεν ὁ πόλεμος οὗτος, ὡς ἔλαβε τὴν φροντίδα νὰ μᾶς εἶπῃ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐλησμόνησαν οἱ καλλιτέχναι τὰς μεγάλας ἡμέρας καθ' ἃς τὰ ἔργα αὐτῶν ἐκτιθέμενα ἐνώπιον συμπάσης τῆς Ἑλλάδος, ὑπεβάλλοντο εἰς τὴν κρίσιν τῶν συγχρόνων των· αἱ ἡμέραι αὗται ἦσαν αἱ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, αἵτινες ἐπανήρχοντο ἀνὰ πεντήκοντα μῆνας, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν Ἰσθμίων, αἵτινες ἐπίσης ἐπανήρχοντο ἀνὰ πᾶν τρίτον ἔτος. Τότε, κατὰ κοινὴν συμφωνίαν, ἀπὸ τοῦ Ταύρου ἄρου μέχρι τοῦ Παγαίου ὄρους, ἀπὸ τῆς νήσου Κεφαλληνίας μέχρι τῆς Χίου, ἔπαυε πᾶσα ἐχθροπραξία, καὶ πάντες κατέθετον τὰ αἰμόφυρτα ὅπλα ὅπως ἐνδυθῶσι τὴν ἐορτάσιμον στολήν. Ἀπὸ πάντων τῶν ἑλληνικῶν τόπων ἐσωρεύοντο πάντες εἰς τὴν Ἠλίδα εἴτε τὴν Κόρινθον, καὶ ὅπως μὴ στερηθῇ οὐδεὶς τοῦ ἀπροσδοκίτου καὶ τόσῳ ἐπιθυμητοῦ θεάματος, κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην ἡμέραν ἡ ἀναχωρῆ ἴσχυε καὶ δι' αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἐξορίστους· οὕτω μιγνυόμενοι ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ ταύτῃ καὶ μεγάλῃ ἐορτῇ, οἱ Ἕλληνες ὄλων τῶν κομμάτων καὶ ὄλων τῶν ἐθνῶν, ἐλθσμόνου πρὸς στιγμὴν τὰ παρελθόντα δεῖν καὶ

τὰ μέλλοντα δυστυχήματα, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐσυλογίζοντο εἰμὴ τὴν δόξαν, ἣν ἡ συνδρομὴ τῶσων μεγάλων ἀνδρῶν ἐρρίπτεν ἐπὶ τῆς πατρίδος.

(Ἐπιτεταὶ συνέχεια.)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΥΜΑΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑἸΔΕΛΒΕΡΓΗΣ.

"Ω! διατὶ μελαγχολεῖ τοσοῦτον ἡ ψυχὴ μου;
Τί αἰσθητὴ ἀνεξήγητον τὸ σιθῆος μου πιέζει,
Καὶ φέρει τὴν καρδίαν μου μετ' ἀγλῶς βαρυσύμου'
"Ὅπου νὰ ζῆ δὲν ἦθελεν, ἐνφ' εὐδαίμων ἔζη;

Δὲν ἦμην ἄλλοτε ἐκεῖ, κ' ἐβρήνον μεμφιμοίρωσ
Εἰς τὰς ἀγκάλας σου, τερπνὴ τοῦ Νέκαρος πολίχνη;
Τότε ἡ μαγεία σου ψυχρὴν μ' ἀπῆντα ἡ ἀγῆρωσ,
Τώρα διώκ' ἡ μνήμη μου τὰ μαγικά της ἴχνη!

Ποσάκις εἰς τῶν χλωρῶν, συμφύτων σου λοφίσκων
Ἐμῆσος καὶ μόνος τὰς πλευρὰς σιγᾶ ἀνεξίτητην,
Σιγῆν ὑπὸ τὰς μαύρας σου πλατάνους ἀνευρίσκων
Καὶ τῆς ἀνίας μου ζητῶν εἰς τὴν σιγὴν των λήθην!

Ποσάκις εἰς τὸ χαρωπὸν τοῦ Νέκαρος σου νᾶμα
Προσέκλινον, τὴν κατηφῆ μορφήν μου κατοπτρίζων,
Κ' ἐν δάκρυ μου μ' ἐν κύμα του εἰς ἐν ἐμίγη κράμα
Διότι· εἰρητὴ μ' ἐφαίνετο ὁ λάμπων σου ὄρζων!

Ποσάκις ὑπὸ θάλλουσαν φιλύραν σου ὁ τλήμων
Τὴν πῆλυν τῆς πατρίδος μου τερπνὰ ὤνειρευόμην,
Καὶ ἀνεπόλουν τὸν φαιδρὸν τῆς Ἀττικῆς μου θύμον,
Κύανον βλέπων νὰ κοσμῆ τῆς κόρης σου τὴν κόμην!

Παρῆλθε, φεῦ! ἡ μαγικὴ ἐκεῖνη ὕπασις,
Ἦν μ' ἀναμνήτεις ἦθελον ἀγνώμων νὰ κερᾶσω,
Παρῆλθε καὶ ἡ μαύρη μου μετανοεῖ καρδία,
Παρῆλθε καὶ ἀναζητῶ ὅ,τ' ἦθελον νὰ χάσω!

"Ω! διὰ τίνα θάλλεις νῦν συστάς ὠραίων λόφων,
Εἰς τίνας πῦν ἡ γλῶσ σου στυλινὸς ἀπλοῦται τάπητι,
Τίς τῶν ἀνθέων σου ῥοφᾷ τὴν δρόσον, ἣν ἐβύφων
Ἦς βάλσαμον ἐπὶ σπιδὸν ἡμικαοῦς ἀγάπητι;

"Ἄλλοι τὴν γλῶσιν των πατοῦν, τ' ἄνοις των ἄλλους γέφει,
"Ἄλλοι τὰ στήθ' ἡ δρόσος των με μαργαρίτας βραίνει...
— Ἄρα κ' ἐβένου τὴν ψυχὴν μνήμη πατρίδος τρέφει,
Ἦς ἄλλοτ' ἔτρεφε κ' ἐμὲ πατρία, τώρα ξένη;

"Ω, καὶ! τοὺς θηταυροὺς του τίς τιμᾷ, ἐνφ' τοὺς ἔχει,
Τίς τ' ἀγνωστὸν, τ' ἀπολεθὲν, τὸ μέλλον δὲν προκρίνει,
Τίς εἰς τῆς μνήμης τὰ περὰ δὲν προτιμᾷ νὰ τρέχη,
Καὶ νὰ ζητῆ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν ν' ἀφίγη;

Πατρίς συγγῆρε! σίγγνωθε καὶ σὺ φιλάτη ξένη!
Ἄφετ' ἐν μνήμῃ εἰς προσφιλεῖ δάδα νὰ σᾶς δέτω,
Καὶ ὅταν ἡ καρδία σου θυχρῆ τεθλιμμένη,
Νὰ λείβεται ὁ δάκρυ τῆς τῶν δύο σας ἐν μέτω.

ΑΓΓΕΛΟΣ Σ. ΒΑΣΙΛΟΣ.